

Vägledning TORKA

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Långvarig torka innebär stora problem för lantbruket. För djurhållningen innebär det att fodertillgången försämras både på bete och det som skördas. Dessutom blir vattentillgången till djuren sämre.

För lantbruk med djurhållning varar ett års torka längre än det enskilda året. Den långsiktiga fodertillgången påverkar antalet djur som kan hållas. Naturligtvis slår det här mot gårdens ekonomi, som i sin tur ökar sårbarheten vid ytterligare störningar i verksamheten. Även lantbruk med enbart växt- eller trädgårdsodling kan givetvis påverkas.

Länsstyrelsens rekommendationer

Behovet av vattenuttag ökar vid torka. Konsekvenserna för lantbruket måste vägas in vid olika typer av beslut om restriktioner.

2018 års torka visar på behovet av att hitta alternativa marker för fodertillgång. Dels i form av bete, dels för skörd. Här kan kommunen hjälpa till. Både som markägare och genom att stötta förmedling av marker.

Länsstyrelsen kan via sin webbaserade tjänst "Betesförmedlingen" förmedla kontakter mellan markägare och djurägare, så att den som har djur kan hitta bete och den som har mark kan få betat.

På lite längre sikt är det viktigt att lantbrukets förmåga att hantera torka och andra störningar blir bättre. Här kan kommunen också spela en viktig roll, även om det är det enskilda företaget som ska se över sin risk och sårbarhet. Det är viktigt att ha kunskap om lantbruket i den egna kommunen.

Årsmedeltemperaturen i Sverige ökar ungefär dubbelt så snabbt som genomsnittet på jorden. Av de senaste trettio åren har bara två varit kallare än normalt. Klimatförändringen medför att vi kan förvänta oss mer extremt väder och ökad risk för naturolyckor och samhällsstörningar. Vi kan förvänta oss mer nederbörd och översvämningar. Pågående temperaturökning medför också att vi kan få fler värmeböljor, problem med torka och en längre säsong med skogsbrandrisk.

En viktig faktor för att klara av torkans effekter är ekonomin i lantbruksföretaget. Kommunen kan via sin upphandling av livsmedel indirekt stärka lantbrukets förmåga att stå emot olika typer av störningar.

Länsstyrelsens roll

Vi jobbar med vatten som livsmedel och som förutsättning för livsmedelsproduktion genom kontroll av livsmedel i primärproduktionen, rådgivning, utbildning och tillsynsvägledning mot lantbruk, samordning vid smitta och revision och samordning av kommunal livsmedelstillsyn.

Länsstyrelsen arbetar med att minska risker och sårbarheter i samhället, öka förmågan att hantera olyckor och kriser, minska konsekvenser av samhällsstörningar samt utvärdera och lära av inträffade händelser.

Länsstyrelsens Tjänsteman i Beredskap kan nå dygnet runt. Uppgiften är att starta vår krisledning vid allvarliga olyckor och kriser som berör länet. ■

Här hittar du mer information

Jordbruksverket

www.jordbruksverket.se

På Jordbruksverkets webbsidor finns information om klimatanpassning av jordbruket.

Statens veterinärmedicinska anstalt

www.sva.se

I SVA:s klimatanpassningsplan finns information om effekter och åtgärder för tamboskap vid torka.

Klimatanpassningsportalen

www.klimatanpassning.se

På klimatanpassningsportalen hittar du information om: processtöd och verktyg för klimatanpassning, lathund för klimatanpassning i kommuner, finansiering av klimatanpassningsåtgärder, goda exempel, kunskapsunderlag, karttjänster och mycket mera.

Länsstyrelsen

www.lansstyrelsen.se/vastra-gotaland

På Länsstyrelsens webbsidor hittar du exempelvis information om frågor kring lantbruk och landsbygd, klimatanpassning och krisberedskap. Här hittar du också tjänsten "Betesförmedlingen".

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

www.msb.se

MSB har information om exempelvis naturolyckor och klimatförändringens påverkan på samhällsskydd och beredskap.

SMHI:s webbsidor

www.smhi.se/klimat

Hos SMHI hittar du olika typer av klimatdata.